

Tidningen Kulturen - nyhetstidning med kulturell prägel - Musik: Celso Paco & Dynamo Deluxe Dugongo,

Skrivet av Peter Sjöblom
2011-11-01 kl. 00:00

Afrika sett från andra håll

Celso Paco & Dynamo Deluxe Dugongo
Eko In Gothenburg

DRC Music Kinshasa One Two
Warp/Border

Världsmusik är ett ord jag närmar mig med stor skepsis. Detta av två, diametralt motsatta skäl. Å ena sidan används det som en urskiljningslös slaskterm för praktiskt taget allt som kommer från andra länder än de engelskspråkiga. Nordindisk klassisk musik, makedonsk dansmusik, traditionell balinesisk sång och norsk spelmansmusik klumpas ihop till ett gyttor av missriktad välvilja och bristande kunskap om musikalisk stilvalör. Det är ungefär som att säga amerikansk musik och utan att försöka särskilja det ena från det andra klumpa ihop Charles Ives, Hank Williams och Britney Spears.

Å andra sidan görs försök att göra vissa avgränsningar i innebörden, och då brukar världsmusik ofta hänсыfta till en urvattnad sorts etnobeat med illa dold längtan efter ett västerländskt genombrott. Den sortens musik är om möjligt ännu värre än det slarviga användandet av termen världsmusik som en stilpyttipanna. Denna sorts musik brukar ursäktas med ord som "fusion" och "musikaliska möten" men vid en närmare betraktelse är det bara en blaskig popmusik sammansatt av de absolut enklaste och minst karakteristiska (och minst stimulerande) kulturella dragen hos respektive stil. Resultatet blir en musik som väldigt ofta framställer alla inblandade kulturuttryck som rätt korkade. Detta betyder inte att jag motsätter mig blandningar, men jag vill att blandningarna ska befrukta och inte reducera. Vara produktiva, inte kontraproduktiva.

I Göteborg verkar Celso Paco och gruppen Dynamo Deluxe. De uppstod ur afrobandet MamaMalumma och tillsammans med den moçambikanske Paco gör de på "Dugongo" en vital musik som lånar element både från jazzrock och blues. Det är inte alltid som de inlånade delarna passar in med lätthet i mixen; här och var dyker det upp gitarrsolon som både till ljud och ekvilibristik liksom tränger sig på musiken mer än harmonierar med den i stil. Detta är dock en radanmärkning, för den största delen av "Dugongo" fungerar alldeles utmärkt. Inte minst tycker jag väldigt mycket om Celso Pacos rökiga, släpiga röst som ger musiken en alldeles särskild och intagande karaktär. Jag kan ha lite svårt med sydafrikansk musik då den i mina öron ofta låter för käck, men tack vare Pacos sång klarar sig Dynamo Deluxe elegant undan detta.

Istället har de en sexuell underton som antyds i groovet och genomsyrar hela ”Dugongo”. Man kan säga att ”Dugongo” sjuder snarare än kokar, men det är enbart positivt. Skulle mer av den afrikanskt betingade ”världsmusiken” låta på det här sättet skulle termen snart få en mer positiv klang även för mig.

Jämfört med DRC Music är Celso Paco & Dynamo Deluxe emellertid tämligen traditionella. Bakom namnet, där DRC uttytt lyder Democratic Republic Of Congo, döljer sig ett producentkollektiv ledda av Damon Albarn. Bland namnen på de inblandade märks T-E-E-D (Totally Enormous Extinct Dinosaurs), Dan The Automator, Richard Russell, Marc Antoine, Alwest och Kwes. Musiken är tillkommen i samarbete med kongolesiska musiker, och det är väsentligt att poängtera detta: Det är ett samarbete, inte en remixplatta där några producenter har tagit ett i sig fullödigt råmaterial och vrängt till det för sin egen nyttas skull.

Kongolesiska musiker som Jupiter and the Okwess International Nelly Liyemge, Yende Bongongo of Okwess International och Bokatola System har alla varit aktiva i musikens tillblivelse och dessutom fått betalt för sin del i projektet. De västerländska producenterna har däremot avstått sina royalties till förmån för hjälporganisationen Oxfams arbete i Kongo. Därför är det extra roligt att konstatera att ”Kinshasa One Two” är en så lyckad skiva, rent musikaliskt. Kombinationen av musiker och producenter känns inte tillgjord eller forcerad, utan tycks i de flesta fall tillkommit genom ett samförstånd. Det är inte förrän framåt slutet som jag tycker att skivan tappar fokus och får slut på idéer. Det kreativa och sociala ställningstagandet hade inte blivit mindre om skivan hade slutat med Jupiter Bokondju och Bokatola Systems ”Ah Congo”.

Men detta, liksom mina invändningar mot några av solona på

”Dugongo”, är mest en anmärkning i förbigående. Båda skivorna

lyckas i sitt uppsåt, och båda skivorna hör till det mest väsentliga jag hört ur genren ”världsmusik” under året.

Peter Sjöblom